

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

Vertaisohjaajuus nuorten silmin

Vertaisohjaajaksi hakeutumisen taustat sekä vertaisohjaajien osallisuus ja vaikutusmahdollisuudet Kotkatoiminnassa

Terhi Suomi

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma 210 op

8/2011

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Koulutusohjelman nimi

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Terhi Suomi	Sivumäärä 32 ja 2 liitesivua
Työn nimi Vertaisohjaajuus nuorten silmin: Vertaisohjaajaksi hakeutumisen taustat sekä vertaisohjaajien osallisuus ja vaikutusmahdollisuudet Kotkatoiminnassa	
Ohjaava(t) opettaja(t) Jukka Määttä	
Työn tilaaja ja/tai työelämäohjaaja Varsinais-Suomen Nuoret Kotkat Piirijärjestö ry	
Tiivistelmä <p>Tämän opinnäytetyön tavoitteena on valottaa vertaisohjaajaksi hakeutumisen taustoja sekä miten nuoret kokevat osallisuuden ja vaikutusmahdollisuudet Kotkatoiminnassa. Tutkimus on toteutettu haastattelututkimuksena. Haastateltavina oli vertaisohjaajakoulutuksessa olevia nuoria. Haastattelut toteutettiin kesäkuussa 2011 teemahaastatteluina.</p> <p>Haastatteluista saatu aineisto analysoitiin teemoittelun avulla ja teemoittelun pohjalta tehtiin johtopäätökset. Tutkimustuloksista nousi esiin, että vertaisohjaajaksi hakeutumisen taustalla vaikuttivat muun muassa halu auttaa sekä olla esimerkkinä pienemmille. Haastateltavat nuoret kokivat voivansa osallistua toimintaan riittävästi, muun muassa suunnittelun ja leikkien vetämisen kautta. Nuoret kokivat voivansa vaikuttaa toimintaan muun muassa osallistumalla suunnittelukokouksiin ja tuomalla omia ideoitaan esiin.</p> <p>Tutkimustuloksista pyrittiin teemoittelun avulla nostaa esiin laajempia kokonaisuuksia, joihin nuorten vastaukset liittyivät. Esimerkiksi syyt, miksi nuoret olivat hakeutuneet vertaisohjaajiksi, voitiin jaotella sisäisiin ja ulkoisiin motiiveihin. Tällaisen teemoittelun kautta tutkimustuloksista saatiin esiin yleisempiä tasoja ja ne helpottivat johtopäätösten muodostamista.</p>	
Asiasanat vertaisohjaaja, vertaisohjaajakoulutus, osallisuus, vaikutusmahdollisuudet	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Name of the Degree Programme

ABSTRACT

Author Terhi Suomi	Number of Pages 32 and 2 appendix pages
Title Being a peer counsellor from the young people's point of view: Young people's motives to become a peer counsellor and their involment and possibilities to influence the activities of Nuoret Kotkat.	
Supervisor(s) Jukka Määttä	
Subscriber and/or Mentor Varsinais-Suomen Nuoret Kotkat Piirijärjestö ry	
Abstract <p>This thesis is about finding out the motives young people have when they want to attend peer counsellor training and their involment and possibilities to influence the activities of Nuoret Kotkat. This research was done by interviewing the young people who are in the training to become peer counsellors. Interviews were carried out in June 2011 as theme interviews.</p> <p>The results of this study were analyzed by theme and that analyze was used as a base to the conclusions made from the study's results. Results showed that young people wanted to become peer counsellors because they wanted to help and be an example to younger children. Young people that were interviewed for this study felt that they had enough involment to the activities by planning the activities and playing games with younger children. Young people felt that they could influence to the activities by attending meetings to plan future camps and other events and telling their own ideas to leaders.</p> <p>From the results of this study the aim was to bring out larger subjects by theme analyze which were found in the young people's answers. By doing this, for example, the motives which influenced young people's decisions to attend peer counsellor training could be divided to internal and external motives. By this kind of theme analyze the results got larger point of views and it was easier to form conclusions.</p>	
Keywords peer counsellor, peer counsellor training, involment, possibilities to influence	

SISÄLLYS

1	ALKUSANAT	5
2	ORGANISAATION KUVAUS NUORET KOTKAT	8
2.1	Nuorten Kotkien Keskusliitto	9
2.2	Varsinais-Suomen Nuoret Kotkat Piirijärjestö ry	10
3	KÄSITTEET, VERTAISOHJAAJAKOULUTUS JA TUTKIMUSKIRJALLISUUS	11
3.1	Mikä on vertaisohjaaja?	11
3.2	Vertaisohjaajakoulutus	12
3.3	Tutkimuskirjallisuutta	13
4	TUTKIMUSONGELMA JA MITEN TUTKITTIIIN	14
4.1	Tutkimusongelman rajaus kolmeen keskeiseen kysymykseen	14
4.2	Haastattelu tutkimusmenetelmänä	15
4.3	Aineiston analyysi	16
5	TUTKIMUSTULOKSET	17
5.1	Motiivit ryhtyä vertaisohjaajaksi	18
5.2	Kokemuksia toiminnasta ja miten osallisuus toteutuu	21
5.3	Vaikuttamisen mahdollisuudet toiminnassa	24
5.4	Muita kysymyksiä	25
6	JOHTOPÄÄTÖKSET	26
6.1	Motiiveista, osallisuudesta ja vaikuttamismahdollisuuksista	26
6.2	Tutkimuksen reliabiliteetti ja validiteetti	27
	LÄHTEET	30
	LIITTEET	33
	Haastattelurunko	33
	HYVÄ KOTIVÄKI!	34

1 ALKUSANAT

Opinnäytetyön aihe on syntynyt yhteisissä keskusteluissa tilaajan kanssa. Keskusteluiden tarkoituksena oli löytää opinnäytetyölle aihe, joka hyödyttäisi niin tilaajaa kuin opinnäytetyötä tekevää opiskelijaa ja olisi myös toteuttamiskelpoinen. Aiheet vaihtelivat osallistujapalautteen laatimisesta toiminnalliseen opinnäytetyöhön, kunnes lopullinen aihe sekä sen toteuttamistapa varmentuivat.

Opinnäytetyön aiheeksi hioutui ”Vertaisohjaajaksi hakeutumisen taustat sekä vertaisohjaajien osallisuus ja vaikutusmahdollisuudet Kotkatoiminnassa”. Opinnäytetyö toteutettiin kvalitatiivisena eli laadullisena tutkimuksena. Haastatteluun vastaajiksi valittiin vertaisohjaajakoulutuksessa olevia tai sen jo käyneet nuoret, jotka osallistuivat kesäleirille kesäkuussa 2011. Nuoret olivat iältään 13–17-vuotiaita. Haastateltavien vanhemmille lähetettiin saatekirje, johon sisältyi lupakohta lapsen osallistumiseen tutkimukseen.

Haastattelut toteutettiin kesäkuussa 2011. Haastateltavia vertaisohjaajakoulutuksessa olevia nuoria oli kuusi. Haastattelujen jälkeen aineisto käytiin läpi ja eniten esiintyneitä vastauksia listattiin tutkimustuloksiin. Aineisto myös jäsenneltiin tiettyjen asiain sanojen tai aiheiden alle. Aineiston jäsennyksen tarkoituksena oli pohjustaa johtopäätöksiä tutkimusaineistosta.

Opinnäytetyön rakenne on pyritty muodostamaan tutkimuksen vaiheita kuvaavaksi. Opinnäytetyö alkaa tilaajatahon laajalla esittelyllä, jonka jälkeen niin sanotussa tietoperusta-osuudessa esitellään keskeisiä käsitteitä ja niiden määrittelyjä, mitä on vertaisohjaajakoulutus sekä millaisia tutkimuksia on hyödynnetty tutkimuskysymyksiä muodostettaessa.

Niin sanotun tietoperusta-osuuden jälkeen siirrytään tutkimusongelmaan. Miten tutkimusongelma on rajattu eli millaisiin kysymyksiin tutkimuksella pyritään saamaan vastauksia, millainen menetelmä vastausten saamiseksi on valittu ja miten aineiston analyysia on lähestytty ja miten analyysia on rakennettu.

Tutkimustuloksissa kerrotaan tarkemmin haastatteluun osallistuneista nuorista, mutta kuitenkin niissä rajoissa, että heidän henkilöllisyytensä on tunnistamattomissa. Samalla kerrotaan haastatteluja varten lähetetystä saatekirjeestä vanhemmille sekä haastattelun toteutuksesta. Lyhyen pohjustuksen jälkeen siirrytään tutkimustuloksiin.

Tutkimustulokset on jaettu tutkimusongelman rajaukseen mukaisiin osioihin, joissa kerrotaan käytetyt kysymykset ja millaisia vastauksia niihin on saatu. Lisäksi vastauksia on järjestelty tiettyjen teemojen mukaisesti, jotta aineisto olisi rakenteeltaan selkeä ja analyysia helpottava. Tutkimustuloksissa esitellään myös muut kysymykset, jotka eivät välttämättä suoranaisesti liity rajattuihin tutkittaviin alueisiin, mutta antavat lisätietoa ja näkökulmaa tutkimukselle. Tutkimustulosten yhteydessä esitellään vastaavanlaisia tutkimuksia, jotka osittain tai kokonaisuutena ovat tutkineet samanlaisia aiheita, kuten osallisuutta ja vaikuttamista tietyssä toiminnassa.

Tutkimustuloksista siirrytään johtopäätöksiin, joissa tarkastellaan tutkimusaineistosta ja sen analyysista saatuja johtopäätöksiä sekä perehdytään tutkimuksen validiteettiin ja reliabiliteettiin. Tutkimusaineistosta tehtyjen johtopäätösten tarkoituksena on antaa laajempi kuva tutkimuksesta sekä syventää tulosten tulkintaa. Tutkimuksen validiteettia arvioidaan pohtimalla tutkimuksen yleistettävyyttä ja pätevyyttä. Reliabiliteettia arvioidaan pohtimalla tutkimuksen toistettavuutta ja uskottavuutta.

Opinnäytetyö on pyritty kirjoittamaan siten, että lukija ymmärtää sisällön, aiheet ja asiasanat, vaikkei itse olisi perehtynyt kyseessä oleviin asioihin tai aihe-alueisiin. Tarkoituksena on ollut, että opinnäytetyö on sisällöltään selkeä ja helposti luettavissa myös muillekin kuin ammattilaisille tai alan opiskelijoille.

Opinnäytetyön aihe liittyy kiinteästi omaan alaani, koska se on tehty järjestökentälle, mikä on yksi yhteisöpedagogin työskentelykentistä. Lisäksi tutkimuksen on tarkoitus antaa tilaajalle arvokasta tietoa vertaisohjaajien kokemuksista sekä heidän näkemyksensä osallisuudesta ja vaikutusmahdollisuuksista.

Opinnäytetyön aihe on ajankohtainen, koska vuosi 2011 on Euroopan virallinen vapaaehtoistoiminnan teemavuosi. Euroopan vapaaehtoistoiminnan teemavuotena kannustetaan entistä useampia ihmisiä osallistumaan vapaaehtoistoimintaan sekä

tuodaan esille vapaaehtoistoiminnan yhteiskunnallista merkitystä (Euroopan komissio 2011). Tästä syystä vapaaehtoisena toimivien vertaisohjaajien kokemukset osallisuudesta ja vaikutusmahdollisuuksista sekä syyt vertaisohjaajakoulutukseen hakeutumiselle ovat hyvinkin ajankohtainen tutkimusaihe.

2 ORGANISAATION KUVAUS NUORET KOTKAT

Nuoret Kotkat on lasten toiminta- ja etujärjestö, jonka toiminta perustuu sosialidemokraattisiin arvoihin (Nuorten Kotkien Keskusliitto 2011a). Nuoret Kotkat osallistuu yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen ja ollessaan osa sosialidemokraattista järjestöperhettä, se voi vaikuttaa lapsipoliittiseen päätöksentekoon ja yhteiskunnalliseen keskusteluun puolueen kautta. (Nuorten Kotkien keskusliitto 2011b).

Nuorten Kotkien järjestämää toimintaa kutsutaan kotkatoiminnaksi. Kotkatoimintaan sisältyy kerhot, retket, leirit sekä muu toiminta. Kotkatoimintaa toteuttavat ohjaajat yhdessä lasten kanssa ja se tarjoaa niin lapsille, nuorille kuin ohjaaville aikuisille kaverisuhteita sekä kehittävää ja kiinnostavaa tekemistä. Varsinkin lapsille kotkatoiminta tarjoaa mahdollisuuden kasvamiseen ja toimimiseen vertaisryhmässä turvallisten aikuisten ohjatessa toimintaa. (Nuorten Kotkien Keskusliitto 2011a.)

Koko kotkatoiminnan ja Nuorten Kotkien perusta on vapaaehtoistyö. Nuoret Kotkat tarvitsevat kuitenkin palkattuja kotkатыöntekijöitä hoitamaan etujärjestötoimintaa, viestintää, hallintoa, taloutta, organisoimaan toimintaa sekä rekrytoimaan, kouluttamaan ja huoltamaan kotkaohjaajia. (Nuorten Kotkien Keskusliitto 2011a.)

Nuoret Kotkat on perustettu vuonna 1943, silloin nimellä Nuorten Kotkain Keskusjohdeto. Nimi Nuoret Kotkat tulee Ruotsista, jossa vastaava varhaisnuorisotoiminta oli perustettu vuosikymmen aikaisemmin. Ruotsista Nuoret Kotkat sai myös materiaaliapua ja toimintamalleja varhaisnuorisotoimintaansa. Toiminnan aloittamisesta lähtien leiri-, retki- ja ulkoilutoiminta ovat olleet Nuorten Kotkien perustana. Toiminnan tarkoituksena oli alun perin luoda vastapaino partioliikkeen oikeistolaiselle toiminnalle. (Nuorten Kotkien Keskusliitto 2011c.)

1950-luvulla viisi piirijärjestöä perusti Nuorten Kotkien Keskusliiton, koska kotkaliikkeenä olit tullut vahva ja itsenäinen. Kyseiset viisi piirijärjestöä olivat Tampereen, Kymenlaakson, Helsingin, Porin ja Jyväskylän piirijärjestöt. 1960-luvulla kotkatoiminnassa ryhdyttiin korostamaan yhteistoimintaa kilpailun sijaan ja siirryttiin sukupuolten yhteiseen toimintaan entisen tyttö- ja poikatoimintaerottelun sijaan. Lisäksi toiminnal-

le annettiin kasvatuksellisia ja yhteiskunnallisia tavoitteita. (Nuorten Kotkien Keskusliitto 2011c.)

1970-luvulla voimaan tullut nuorisotyölaki teki nuorisotoiminnasta lailla virallista sekä mahdollisti toiminnan merkittävän laajentamisen kasvattamalla kuntien ja valtion tukea järjestöjen nuorisotyölle. Samana vuosikymmenenä Nuoret Kotkat saavutti aseman, joka on säilynyt sillä tähän päivään asti: Nuoret Kotkat on toiseksi suurin kaikista varhaisnuorisojärjestöistä sekä merkittävin poliittinen varhaisnuorisojärjestö. (Nuorten Kotkien Keskusliitto 2011c.)

2.1 Nuorten Kotkien Keskusliitto

Nuorten Kotkien keskusliitto toimii kansainvälisellä ja valtakunnallisella tasolla lasten etujärjestönä, järjestää valtakunnallisia tapahtumia yhdessä piirijärjestöjen kanssa sekä valtakunnallista ohjaajakoulutusta, tuottaa erilaista julkaisumateriaalia kuten Kotkaviesti-jäsenlehteä sekä vastaa kansainvälisestä yhteistyöstä. (Nuorten Kotkien Keskusliitto 2011d.)

Edellä mainittujen lisäksi Nuorten Kotkien Keskusliitto hoitaa myös liiton ja piirien valtionapuasiat, järjestää vertaisohjaaja-, iltapäiväkerho-ohjaaja-, luottamushenkilö- ja työntekijäkoulutuksia, tiedottaa toiminnasta jäsenistölle ja sidosryhmille jäsenlehden, ohjaajakalenterin ja muun julkaisumateriaalin kautta, hoitaa järjestöyhteistyötä jäsenjärjestöihin, varhaisnuorisojärjestöihin ja SDP:hen, ylläpitää ja kehittää leirikeskus Kankaan Torppaa, järjestää ohjaajatapaamisia ja palkitsee ohjaajia, kerää ja analysoi palautetta sekä järjestää seuraavan liittokokouksen. (Nuorten Kotkien Keskusliitto 2011e.)

2.2 Varsinais-Suomen Nuoret Kotkat Piirijärjestö ry

Varsinais-Suomen Nuoret Kotkat Piirijärjestö ry on yksi kymmenestä piiri- ja aluejärjestöstä. Piirijärjestöt ja aluejärjestöt pyörittävät kotkien toimintaa omalla alueellaan. Aluejärjestöjä sijaitsee suurimmilla paikkakunnilla. Aluejärjestöt ja piirijärjestöt järjestävät nuorten vertaisohjaajien koulutusta, koulujen lomajaksojen aikana leirejä sekä muuta tapahtumia. (Nuorten Kotkien Keskusliitto 2011f.)

Piirijärjestö tiedottaa toiminnasta jäsenille, ohjaajille, liitolle ja sidosryhmille; järjestää leiritoimintaa, muita tapahtumia ja vertaisohjaajakoulutusta; tukee liiton tapahtumiin osallistumista, hoitaa alueellista etujärjestötoimintaa ja muuta osastotoimintaa; hoitaa omat talous- ja hallintoasiat, pitää yhteyttä liittoon ja osastoihin sekä tekee yhteistyötä sisarjärjestöjen, puoluepiirin ja muiden järjestöjen kanssa. (Nuorten Kotkain Keskusliitto 2011e.)

Varsinais-Suomen Nuoret Kotkat Piirijärjestö ry järjestää koulujen lukuvuoden aikana kerran viikossa kerhotoimintaa. Kerhoissa on yksi tai kaksi ohjaaja sekä joissain kerhoissa voi olla myös apuohjaajina vertaisohjaajia. Kerhojen ohjelmaan sisältyy leikkelyä, askartelua, pelaamista ja leipomista sekä turvallista yhdessäoloa. Kerhot ovat osallistujille maksuttomia ja tarkoitettu alakouluikäisille lapsille. (Varsinais-Suomen Nuoret Kotkat Piirijärjestö ry 2011a.)

Kerhojen lisäksi Varsinais-Suomen Nuoret Kotkat Piirijärjestö ry järjestää erilaisia tapahtumia, retkiä sekä leirejä. Lisäksi Varsinais-Suomen Piirijärjestö ry järjestää ilta-päiväkerhotoimintaa kahdessa eri kaupungissa. (Varsinais-Suomen Nuoret Kotkat Piirijärjestö ry 2011b.)

3 KÄSITTEET, VERTAISOHJAAJAKOULUTUS JA TUTKIMUSKIRJALLISUUS

Tässä osuudessa esitellään ja määritellään keskeiset käsitteet, kerrotaan mitä on vertaisohjaajakoulutus sekä esitellään tutkimuskirjallisuutta, jota on käytetty pohjana tutkimuskysymyksiä muotoiltaessa.

3.1 Mikä on vertaisohjaaja?

Käsitteiden esittely ja määrittely:

1. Vertaisohjaaja: 13–17-vuotias nuori, joka on käynyt vertaisohjaajakoulutuksen ja toimii muun muassa leireillä vertaisohjaajana eli ohjaajan tukena ja apuna.
2. Vertaisohjaajakoulutus: koostuu kuudesta kaksi päivää kestävästä koulutuksesta, joissa jokaisessa on oma tietty aihepiiri. Koulutuksessa käydään läpi teoritietoa ja erilaisia harjoituksia. (Veijonaho, 2006.)
3. Osallisuus: toimija tuntee olevansa aktiivinen ja saa toiminnastaan onnistumisen, uuden oppimisen, osallistumisen, voimaantumisen ja haasteista selviämisen tunteita. Osallisuudessa ollaan mukana muotoilemassa toiminnan tavoitteita, otetaan vastuuta seurauksista, hallitaan toteuttamisprosessi sekä pohditaan ratkaisuvaihtoehtoja. (Laakso, 2006, 13.)
4. Vaikuttamismahdollisuudet: vaikuttaminen voi olla pieniä tekoja kuten kirjoittaminen lehtiin ja tekemällä tiettyjä valintoja tai vaikuttaminen voi olla osallistumista erilaisten vaikuttajaryhmien työskentelyyn kuten esimerkiksi järjestötoiminnassa. (Laakso, 2006, 13.)

3.2 Vertaisohjaajakoulutus

Vertaisohjaajakoulutus koostuu erilaisista aihepiireistä, jotka on jaettu kuudeksi kahden päivän koulutukseksi, mutta ne voidaan myös muuttaa erilaiseen muotoon, riippuen tarpeista. Koulutukseen kuuluvista aiheista voi käyttää vain osioita, jakaa koulutuksen pienempiin kokonaisuuksiin tai niitä voidaan järjestää eri järjestyksessä kuin Vertaisohjaajien koulutuspaketissa on. (Veijonaho, 2006, 2.)

Koulutusosioissa on kolmenlaista tietoa: ideoita harjoituksiksi, teoretietoa sekä apuja mahdollisen lisätiedon löytämiseksi (Veijonaho, 2006, 2). Koulutuksen kuuden koulutusviikonlopun runko on jaettu niin, että ensimmäisenä viikonloppuna käsitellään ryhmäytymistä ja itsetuntemusta, kerhon tai leirin suunnittelua ja leikinohjausta. Toisena koulutusviikonloppuna käsitellään vertaisohjaajuuden merkitystä, ohjaajan ja vertaisohjaajan välistä vuorovaikutusta, sosiaalisia taitoja sekä ryhmänohjausta. Kolmantena koulutusviikonloppuna käsitellään lapsen kasvua ja kehitystä, lapsen erilaisuuden huomioimista sekä miten ongelmatilanne ratkaistaan. Neljäntenä koulutusviikonloppuna käsitellään Nuorten Kotkien arvoja, moraalia, miten kohdataan lapsi tai vanhempi ja ensiapua. Viidentenä koulutusviikonloppuna käsitellään Kotkatietämystä, tiedottamista, askartelua ja tunnettavuutta. Kuudentena ja viimeisenä koulutusviikonloppuna käsitellään järjestötietämystä, itsearviointia ja kädentaitoja. (Veijonaho, 2006, 4.)

Koulutuksessa voidaan myös viettää rentoja illanviettoja iltanuotion, sketsien, taskulamppuleikkien, näytelmien ja kummitusjuttujen kera. Lisäksi tutustumiseen ja ryhmäytymiseen käytetään erilaisia leikkejä, joiden avulla luodaan yhteishenkeä, saadaan ryhmä toimimaan yhdessä ja opetellaan koulutukseen osallistujien nimet. (Veijonaho, 2006, 7-9.)

3.3 Tutkimuskirjallisuutta

Seuraavaksi esitellään kaksi tutkimusta, joita on käytetty pohjana haastattelukysymyksien rakentamiseen sekä käsitteiden määrittelyn apuna. Tutkimukset valittiin siltä pohjalta, että niiden tulokset olisivat mahdollisesti lähellä tulevan tutkimuksen tuloksia.

Loimaan seutukunnassa toteutettiin vuosina 2003–2005 Nuorten osallisuushanke, jonka yhtenä osana toteutettiin kahteen otteeseen kysely alueen nuorille. Kyselyllä kartoitettiin nuorten seutukunnan nuorten osallisuusmahdollisuuksia ja hyvinvointia. Kysely toteutettiin samalle ikäluokalle, ensin heidän ollessaan seitsemännellä ja toisen kerran heidän ollessaan yhdeksännellä luokalla. (Laakso & Äikää-Torkkeli, 2006, 6-7.)

Nuorten osallisuushankkeen kyselytutkimuksessa haluttiin nuorilta selvittää muun muassa seuraavaa: kuinka paljon nuoret kokevat voivansa vaikuttaa asioihinsa, ovatko nuoret jonkin vaikuttajaryhmän toiminnassa mukana, ovatko nuoret omakohdaisesti kiinnostuneet vaikuttamisesta ja miten he kokevat mielipiteidensä huomioonottamisen. (Laakso, 2006, 15.)

Huhti-toukokuussa 2004 kerättiin kaksi aineistoa valtion nuorisoasiainneuvottelukunnan, Suomen kuntaliiton ja Nuorisotutkimusverkoston yhteisestä intressistä syntynyttä artikkelikokoelmaa varten. Yksi aineisto kerättiin postikyselyllä, joka lähetettiin 1250 nuorelle ja sillä haluttiin saada tietoja heidän kuntademokratia-asenteistaan. Toinen aineisto kerättiin toisella kyselyllä vaikuttajaryhmien jäseniltä ja heiltä haluttiin tietää heidän arviotaan ryhmien toiminnasta. Nuorisovaltuusto on esimerkki nuorten vaikuttajaryhmästä. (Paakkunainen, 2004, 6.)

Kyselyiden tuloksista selviää, että tavallisten ja vaikuttajanuorten osallistumismotiivit vaihtelevat. Vaikuttajanuorten vastauksissa, syille siihen miksi he ovat lähteneet toimintaan, korostuivat niin instrumentaalinen kuin käytännöllinen näkökulma vaikuttamiseen ja sen tuomiin hyötyihin. Tärkeimmäksi syyksi koettiin halu vaikuttaa, mutta myös suuri osa aktivisteista piti tärkeänä tarvetta nuorten tilaisuuksien ja tapahtumien

järjestämislle, halua kehittää omia ryhmätyötaitoja sekä myöhemmin elämässä koettavia hyötyjä. (Horelli & Sotkasiira & Haikkola, 2004, 137.)

Kun molemmilta ryhmiltä kysyttiin mihin asiakokonaisuuksiin he haluaisivat kunnassaan osallistua tai vaikuttaa, niin tavallisia nuoria kiinnostivat eniten opiskeluun ja työllistymiseen liittyvät kysymykset, harrastus- ja toimintamahdollisuudet, liikenneyhteydet sekä terveydenhuolto. Vaikuttajanuoria kiinnostivat myös samat asiakokonaisuudet, mutta heitä kiinnostivat myös sosiaaliset kysymykset. Tärkeitä teemoja vaikuttajanuorille olivat mielenterveyteen liittyvät asiat, syrjäytymisen ehkäisy ja päihde- ja huumeidenneuvonnan palvelut. Tavallisia nuoria edellä mainitut teemat kiinnostivat vähiten. (Horelli ym. 2004, 136.)

4 TUTKIMUSONGELMA JA MITEN TUTKITTIIIN

Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää vertaisohjaajakoulutuksessa olevien sekä jo vertaisohjaajina toimivien nuorten vertaisohjaajakoulutukseen hakeutumisen taustoja sekä miten he kokevat osallisuutensa ja vaikutusmahdollisuutensa Kotkatoiminnassa. Seuraavaksi esitellään miten tutkimusongelma on rajattu sekä millä menetelmällä tutkimustulokset on selvitetty.

4.1 Tutkimusongelman rajaus kolmeen keskeiseen kysymykseen

Tutkimusongelma rajattiin seuraaviin kysymyksiin:

Mitkä ovat nuoren motiivit ryhtyä vertaisohjaajaksi?

Millaisia kokemuksia nuoret ovat saaneet toiminnasta ja millä tavoin vertaisohjaajien osallisuus toteutuu?

Millaisia vaikuttamisen mahdollisuuksia nuorilla on toiminnassa?

Tutkimusongelma rajattiin edellä mainituksi kysymyksiksi, jotta saataisiin arvokasta tietoa nuorten kokemuksista, mielipiteistä ja mahdollisista kehittämistoiveista. Samalla halutaan vaikuttaa nuorten pysymiseen mukana toiminnassa, koska nuoruudessa syystä tai toisesta aktiivinen toiminnassa mukana olo joko hiipuu tai loppuu.

4.2 Haastattelu tutkimusmenetelmänä

Tutkimusmenetelmänä käytettiin haastattelua. Tutkittavien vanhemmilta pyydettiin lupa tutkimukseen osallistumiseen. Haastateltavat päättivät itse nauhoitetaanko haastattelu vai ei. Haastattelussa oli 14 tutkimusongelmaan sisältyvää kysymystä.

Haastattelu on ollut kvalitatiivisessa tutkimuksessa päämenetelmänä ja haastattelusta ainutlaatuisen tutkimusmenetelmän tekee se, että haastattelija on suorassa kielellisessä vuorovaikutuksessa tutkittavan kanssa. Haastattelussa voidaan joustavasti ja tilanteeseen sopivasti säädellä aineiston keruuta. Joustavuutta ja säätelyä pidetään haastattelun suurena etuna. Haastattelussa on enemmän mahdollisuuksia tulkita vastauksia ja säädellä haastatteluaiheiden järjestystä. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara, 2000, 200–201.)

Tiedonkeruumenetelmänä haastattelulla voidaan haluta korostaa tutkittavan ihmisen olevan subjekti tutkimustilanteessa eli hänelle annetaan mahdollisuus tuoda mahdollisimman vapaasti itseään koskevia asioita esille. Haastattelussa tutkittava eli haastateltava on aktiivinen ja merkityksiä luova osapuoli. (Hirsjärvi ym. 2000, 201.)

Haastattelija eli tutkija ei voi yleensä ennakoida vastausten laajuutta tai tietää etukäteen niiden sisältöjä, mikä johtuu siitä, että haastattelu on muuttuva tilanne haastateltava voi vastata kysymyksiin hyvinkin laajasti. Haastattelu voi olla tutkittavalle pelottava tilanne, johon haastattelija voi kuitenkin yrittää vaikuttaa omalla käytöksellään. Haastattelijan tulee olla kouluttautunut tehtävänsä sekä hänen tulee olla huolellisesti suunnitellut haastattelun sisällön. (Hirsjärvi ym. 2000, 201–202.)

Haastattelu ei ole nopein mahdollinen tiedonkeruumenetelmä, vaan sen tekemiseen voi kulua paljonkin aikaa. Kuitenkin on hyvä yrittää rajoittaa haastattelun keston pi-

tuutta, koska liian pitkäkestoinen haastattelu ei välttämättä ole hyväksi tutkimustar-koitukselle. (Hirsjärvi ym. 2000, 202.)

Tässä tutkimuksessa käytetty haastattelutyyppi oli teemahaastattelu. Teemahaastat-telu on avoimen ja lomakehaastattelun välimuoto. Avoimessa haastattelussa selvitel-lään tutkittavan käsityksiä, mielipiteitä, tunteita ja ajatuksia keskustelun kuluessa sen mukaan miten ne aidosti tulevat vastaan. Lomakehaastattelussa käytetään valmista lomaketta, jossa kysymysten ja väitteiden esittämisjärjestys ja muoto on jo ennalta täysin määrätty. Teemahaastattelussa on tyypillistä se, että kysymysten tarkka muoto ja järjestys puuttuvat, mutta haastattelun aihepiirit eli teema-alueet ovat tiedossa. (Hirsjärvi ym. 2000, 204.)

4.3 Aineiston analyysi

Aineisto analysoitiin johtopäätöksien teon helpottamiseksi. Aineistoa lähestyttiin ym-märtämiseen pyrkivästä näkökulmasta eli miksi nuoret ovat vastanneet tietyllä tavalla ja mistä se voisi johtua.

Aineiston analyysiin on useampi kuin yksi tapa ja analyysin tekoa määrittää se, onko tutkimus kvantitatiivinen eli määrällinen vai kvalitatiivinen eli laadullinen. Kvantitatiivi-sen tutkimuksen analyysi etenee lineaarisesti eli tutkimuksen tulosten analyysi ete-nee vaiheittain lopulliseen selitykseen. Analyysin lineaarinen eteneminen koostuu viidestä vaiheesta: aineisto, kuvaaminen, luokitteleminen, yhdistäminen ja selitys. (Hirsjärvi ym. 2000, 218–219.)

Kvalitatiivisen tutkimuksen analyysi on taas puolestaan enemmänkin spiraalin muo-toinen, toisin kuin kvantitatiivisen tutkimuksen suoraan etenevä analyysi. Kvalitatiivi-sessa tutkimuksessa aineistoa ei yleensä analysoida vain yhdessä vaiheessa, vaan tutkimuksen aikana. (Hirsjärvi ym. 2000, 218–219.)

Tutkimuksen aineiston analyysiin voidaan käyttää kahta lähestymistapaa. Ensimmäi-nen lähestymistapa on selittämiseen pyrkivä, jonka toteuttamiseen käytetään usein tilastollista analyysia ja päätelmien tekoa. Toinen lähestymistapa on ymmärtämiseen

pyrkivä, jonka toteuttamiseen taas käytetään kvalitatiivista eli laadullista analyysia ja päätelmien tekoa. (Hirsjärvi ym. 2000, 219–220.)

Aineistoa lähdettiin analysoimaan ensin määrittelemällä tutkimustulosten pohjalta tietyt osa-alueet tai muut asiat, jotka korostuivat nuorten vastauksissa. Lisäksi pyrittiin löytämään muita verrannollisia tutkimuksia tai muuta kirjallisuutta, joista löytyisi selittäviä tekijöitä vastauksille.

Aineiston jaottelu tiettyihin teemoihin tai aiheeseen on aineiston teemoittelua. Teemoittelussa tutkimusongelmaa valaisevia teemoja voi nostaa esiin aineistosta. Ensin on pyrittävä löytämään tekstimassasta tutkimuksen kannalta olennaiset aiheet ja tämän jälkeen ne on eroteltava. Valaisevien teemojen esiin noston avulla on mahdollista tiettyjen teemojen esiintymisen ja ilmenemisen vertailu aineistossa. (Eskola & Suoranta 2008, 174.)

5 TUTKIMUSTULOKSET

Tutkimukseen osallistui kuusi vertaisohjaajakoulutuksessa olevaa nuorta, jotka ovat olleet mukana Kotkatoiminnassa keskimäärin 6 vuotta. Nuoret olivat iältään 13–17-vuotiaita tyttöjä ja poikia. Haastattelut toteutettiin kesäkuussa 2011. Nuorten vanhemmille lähetettiin ennen haastattelujen toteuttamista saatekirje, jossa heille kerrottiin kuka tutkimusta tekee, miksi se tehdään, milloin se tehdään sekä kerrottiin, ettei nuorten henkilöllisyyttä paljasteta missään tutkimuksen vaiheessa. Saatekirjeessä oli myös kohta, jossa vanhemmilta pyydettiin lupaa nuorten osallistumiseen tutkimukseen, koska tutkimuskohteena olivat alaikäiset nuoret. Jokainen haastateltavaksi aiottu sai luvan osallistua tutkimukseen.

Nuoret saivat itse valita haluavatko he, että haastattelu nauhoitetaan vai kirjoittaako haastattelija vastaukset ylös. Suurin osa nuorista halusi mieluummin, että vastaukset kirjoitetaan ja yhdelle ei ollut väliä. Kaikki haastateltujen vastaukset kirjoitettiin, jotta tutkimusaineisto olisi muodoltaan yhtenäinen. Haastattelurunko oli jokaiselle samanlainen, mutta joidenkin kysymysten kohdalla nuoret eivät olleet varmoja mitä kysy-

myksellä tarkoitettiin, joten haastattelija selitti kysymyksen uudelleen toisella tapaa. Nuorilta kysyttiin ennen haastattelua, jos heillä jotain kysyttävää ennen haastattelun aloittamista, suurimmalla osalla ei ollut mitään kysyttävää ja muutama halusi vain varmistaa, että oli ymmärtänyt tutkimuksen tarkoituksen oikein.

5.1 Motiivit ryhtyä vertaisohjaajaksi

Motiivia ryhtyä vertaisohjaajaksi kysyttiin kysymyksellä miksi nuoret ovat halunneet vertaisohjaajiksi. Nuorilla suurimmat syyt, miksi he halusivat vertaisohjaajaksi, olivat muiden auttaminen, esimerkkinä oleminen pienemmille, vastuun saaminen, etuoikeuksien saaminen, ohjelman kehittäminen erilaisiin tapahtumiin, leikkien vetäminen, vaikuttaminen sekä lasten kanssa ajan viettäminen.

Motiivit voidaan jakaa sisäisiin ja ulkoisiin motiiveihin. Henkilö, joka toteuttaa itseään haluamallaan tavalla on sisäisen motivaation liikuttama. Ulkoinen motivaatio liittyy yleensä muiden tarpeiden tyydyttämiseen, kuten yhteenkuuluvuuteen ja turvallisuuteen, ja sitä pidetään usein yllä ulkoisesti. Henkilön, joka on ulkoisesti motivoitunut, toiminta voi johtua halusta matkia toisia, ryhmäpaineesta tai toisten aiheuttamista yllykkeistä. (Internetix opinnot 2011.)

Sisäistä motivaatiota voidaan tukea palkkioilla, mutta sitä ei yleensä voi herättää niillä. Sisäiset palkkiot esiintyvät yleensä tunteina ja ne ovat subjektiivisia. Ulkoiset palkkiot ovat usein asetettuja tavoitteita, kehittämistapahtumia, jotka organisaatio on järjestänyt tai kannustepalkkioita. Myös ulkopuolisten tuki tai arvostus ja palkka voivat olla ulkoisia palkkioita. Motiivit ovat toisiaan täydentäviä ja voivat joskus esiintyä jopa samanaikaisesti. Kyseisessä tapauksessa toinen motiivityyppi on kuitenkin toista hallitsevampi. (Internetix opinnot 2011.)

Tutkimustuloksista sisäisinä motiiveina voidaan pitää vastuun saamista ja lasten kanssa ajanviettoa. Sisäisiksi palkkioiksi voidaan luokitella auttamishalu ja vaikuttaminen. On ilmeistä, että edellä mainitut vastaukset ovat ihmisestä itsestään lähtöisin ja pohjautuvat tunteisiin. Esimerkkinä oleminen voi olla sekä sisäinen että ulkoinen palkkio, koska se voi pohjautua nuoren omaan tunteeseen, mutta samalla sitä myös

odotetaan nuorelta. Ulkoisina motiiveina taas voidaan pitää etuoikeuksien saamista, leikkien vetämistä ja ohjelman kehittämistä erilaisiin tapahtumiin. Edellä mainittuihin todennäköisesti vaikuttaa myös nuorten oma mielenkiinto, mutta esimerkiksi leikkien vetäminen ja ohjelman kehittäminen erilaisiin tapahtumiin ovat sellaisia asioita, jotka kuuluvat vertaisohjaajan toimenkuvaan ja niitä odotetaan heiltä.

Joonas Haatajan opinnäytetyön tarkoituksena oli auttaa ymmärtämään nuorten asenteita ja arvoja sekä näiden kautta auttaa myös ymmärtämään heidän motiivejaan vapaaehtoistoimintaan. (Haataja 2010, 19). Tutkimusaineistona Haataja käytti vuosina 2007 ja 2008 sähköpostitse kerättyjä palautteita, jotka oli kerätty heti Tuntuma Indiefestivaalien jälkeen (Haataja 2010, 22). Aineistoa ei alun perin ollut kerätty tutkimusta varten vaan sitä hyödynnettiin kyseiseen tutkimukseen myöhemmin. Haataja kävi aineiston läpi ja huomasi motiivien jakautuvan psyykkisten, fyysisten ja sosiaalisten tekijöiden välille. (Haataja 2010, 28.)

Haataja jaotteli vastaukset immateriaalisen ja materiaalisen motivaattorin mukaan, koska yksittäisten kysymysten ei ollut järkevää tutkimuksen kannalta. Immateriaalisista motivaattoreihin kuuluvat sosiaalinen kanssakäyminen, mielekäs sosiaalinen ympäristö, yhteenkuuluvuuden tunne sekä tärkeyden tunne, joka tarkoittaa tässä yhteydessä vastaajan omakohtaista tunnetta siitä, että hänen toimintansa on tärkeää hänen elinympäristölleen. Immateriaaliset motivaatiotekijät eivät siis ole mitattavissa rahassa. (Haataja 2010, 28–29.)

Tutkimuksen aineistosta tärkeimmiksi immateriaalisiksi motivaattoreiksi nousivat sosiaalinen kanssakäyminen ja tärkeyden tunne. Sosiaalinen ympäristö on otollinen mielekkäälle kanssakäymiselle, kun tärkeäksi koetun ja yhteisen asian puolesta työskenteleminen luo yhteishenkeä. Tärkeyden tunne on sidoksissa arvoihin ja elämän tarkoitukseen. Vastaaja kokee silloin, että on tärkeä osa toimivaa kansalaissektoria ja hän on tarpeellinen. (Haataja 2010, 30–31.)

Materiaaliset motivaattorit ovat rahassa mitattavia ja kyseisessä tutkimuksessa ne olivat ilmainen festivaalilippu, ruoka, majoitus, Tuntuma-paita ja tapahtumaan tutustuminen, joka tarkoittaa kyseisessä yhteydessä vapaaehtoistyön kautta uuteen tapahtumaan tutustumista. Tutkimusaineistosta yleisempänä materiaalisena motivaat-

torina esiin nousi ilmainen festivaalilippu. Musiikkitapahtumassa se on usein nuorelle vapaaehtoiselle suurin motivaattori taloudellisen tilanteen vuoksi. Ilmainen festivaalilippu on materiaalisista motivaattoreista rahakkain sekä järjestäjän kannalta helpoin antaa. Juuri ilmainen festivaalilippu on se asia, joka edesauttaa nuorten saamista töihin kesän festivaaleille. (Haataja 2010, 31–31.)

Haataja on opinnäytetyössään tutkinut samankaltaisia teemoja sekä saanut motiiveista samankaltaisia tutkimustuloksia. Tästä syystä tutkimuksen tulokset ovat hyvin vertailtavissa tämän tutkimuksen tuloksiin.

Pirjo Lehtonen-Inkinen selvitti opinnäytetyössään Lähetysseuran vapaaehtoisina toimivien ihmisten motivaatiota vapaaehtoistyöhön sekä millaista tukea he kaipaavat. Lehtonen-Inkisen tutkimuksessa mielenkiinnon kohteena olivat seuraavat kysymykset: Mikä ihmisiä motivoi toimimaan Lähetysseuran vapaaehtoisena? Mikä saa heidät sitoutumaan pidemmäksi aikaa tai tulemaan uudelleen vapaaehtoiseksi – Mikä pitää motivaatiota yllä? Millaista tukea vapaaehtoiset haluavat ja tarvitsevat? (Lehtonen-Inkinen 2010, 28.)

Lehtonen-Inkinen kokosi aineiston keruuta varten otannan Lähetysseuran vapaaehtoisista eri rekistereiden avulla. Vastaajiksi valittiin tietty määrä vapaaehtoisia ystävärenkaaseen ilmoittautuneista, esikoulutuskurssin käyneistä, kummeiksi ilmoittautuneista, täysi-ikäiset nuorten tapahtumassa vapaaehtoishalukkuuden ilmaisseet, koko vapaaehtoisrekisteri, Tasaajiksi ilmoittautuneet sekä kauppa ylläpitävät vapaaehtoiset. Osassa rekistereissä oli samoja osoitteita, joten ne poistettiin otannasta sekä kauppa ylläpitäville vapaaehtoisille lähetettiin paperiset kyselylomakkeet. Kysely toteutettiin sähköpostitse. (Lehtonen-Inkinen 2010, 29.)

Vastaajat luokittelivat vapaaehtoisena toimimisen eri tavoin. Joka neljäs vastaajista vastasi, ettei ole toiminut vapaaehtoisena Suomen Lähetysseuran hyväksi, vaikkakin he saattavat olla mukana kummitoiminnassa tai saattavat tehdä lahjoituksia toiminnan hyväksi. Joka kymmenes vastaajista ilmoitti toimineensa vapaaehtoisena kurssi- tai leirikeskustoissa, viidennes Lähetysseurassa, joka neljäs tapahtumissa, noin joka kolmas kotoa käsin sekä melkein puolet seurakunnassa. (Lehtonen-Inkinen 2010, 30.)

Motiiveista kysyttäessä vaikuttavan paljon tai erittäin paljon vastaajien vapaaehtoistyössä toimimiseen olivat vaikuttaneet halu auttaa, halu tehdä jotain hyödyllistä, yleinen kiinnostus lähetystyöhön ja kansainvälisyyteen sekä neljantenä halu tehdä hengellistä työtä. Jokainen motiivi arvioitiin viisiportaisella asteikolla, josta vastaajat saivat valita itselleen sopivimman vaihtoehdon. (Lehtonen-Inkinen 2010, 30.)

Kysymykseen, mitä vastaajat ovat saaneet vapaaehtoistehtävästä, suurin osa vastaajista vastasi saaneensa iloa ja hyvän mielen. Toiseksi eniten vastanneet kokivat saaneensa uusia ihmisiä ja ystäviä. Kolmanneksi eniten vastaajat kokivat saaneensa mahdollisuuden auttaa tai antaa jotain. Neljänneksi eniten vastaajat sanoivat saavansa tunteen suuremmassa mukana olemisesta tai mukana olemisesta tärkeässä tai Jumalan antamassa tehtävässä. (Lehtonen-Inkinen 2010, 34.)

Lehtonen-Inkinen on opinnäytetyössään tutkinut samoja teemoja erilaisessa vapaaehtoistoiminnan yhteisössä sekä saanut samankaltaisia tuloksia kuin tässä tutkimuksessa. Näistä syistä tutkimus on valittu vertailevaksi tutkimukseksi, joka syventää tutkimustuloksia sekä osoittaa motiivien samankaltaisuutta erilaisissa vapaaehtoistoiminnan muodoissa.

5.2 Kokemuksia toiminnasta ja miten osallisuus toteutuu

Kokemuksia toiminnasta kysyttiin kysymyksillä viihtyvyydestä ja millaiset kokemukset antavat nuorille hyvän mielen. Osallisuudesta kysyttiin kysymyksellä siitä saavatko nuoret mielestään osallistua riittävästi toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen sekä miten. Suurimmiksi syiksi toiminnassa viihtymiseen nuoret kertoivat yhdessäolon, ajanvieton, tekemisen paljouden, kaverit, hauskan toiminnan, uusien ihmisten tapaamisen sekä halun tulla uudestaan leireille ja muihin tapahtumiin.

Nuorten vastausten pohjalta yhteisöllisyys, toiminnallisuus, uudet kokemukset ja jatkuvuus olivat nuorille tärkeitä. Yhteisöllisyyteen viittaavat vastaukset yhdessäolosta ja kavereista. Toiminnallisuuteen viittaavia vastauksia ovat ajanvietto, tekemisen paljous ja hauska toiminta. Uusien ihmisten tapaaminen voi liittyä yhteisöllisyyteen, mut-

ta myös toiminnallisuuteen, joten sen ei voi yksiselitteisesti väittää kuuluvan vain toiseen.

Halu tulla uudestaan leireille ja muihin tapahtumiin viittaa jatkuvuuteen. Koska nuoret itse haluavat pysyä mukana toiminnassa tulella tapahtumiin ja leireille yhä uudestaan, niin sen voi nähdä merkitsevän heille jatkuvuutta. Lisäksi halun tulla uudestaan leireille ja muihin tapahtumiin voi nähdä johtuvan yhteisöllisyydestä.

Nuoret kertoivat saavansa hyvän mielen siitä, että saa itse auttaa ja tehdä ohjelmaa, saa olla mukana edes jollain tavalla, onnistumisen kokemukset, mukavat ja hauskat kokemukset, voi antaa pienemmille kokemuksen jota he eivät unohda, uudet ja erilaiset kokemukset sekä aurinkoiset hetket.

Nuorten kokemukset, joista he saavat hyvän mielen, voidaan jaotella omaan toimintaan ja positiivisten tunteiden kokemiseen. Omasta toiminnasta saatu hyvä mieli tulee esiin siinä, että nuoret kokevat saavansa itse auttaa ja tehdä ohjelmaa sekä siinä, että nuoret kokevat omalla toiminnallaan antavansa pienemmille kokemuksen, jota nämä eivät unohda. Positiivisten tunteiden kokeminen heijastuu onnistumisen kokemuksista, hauskoista ja mukavista kokemuksista, aurinkoisista hetkistä, uusista ja erilaisista kokemuksista sekä siitä, että saa olla mukana edes jollain tavalla.

Nuoret kokivat saavansa osallistua riittävästi toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen omana ryhmänään sekä saadessaan osallistua kokouksiin, joissa suunnitellaan tulevaa tapahtumaa tai leiriä.

Nuorten kokemukset toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen osallistumisesta voidaan tulkita itse tehdyiksi sekä annetuiksi. Kokemus riittävästä osallisuudesta omana ryhmänä tuntuu viittaavan ryhmänä toimimiseen niin suunnittelussa kuin toteutuksessa eli ryhmä tekee itse. Kokemus siitä, että saa osallistua kokouksiin, joissa suunnitellaan tulevaa tapahtumaa tai leiriä viittaa siihen, että nuorille on annettu tilaisuus osallistua.

Tärkein osallistumisen motiivi ei aina välttämättä liity vaikuttamiseen, vaan joillekin nuorille tärkein osallistumisen motiivi liittyy voimauttaviin kokemuksiin, osallistumisen

tarjoamaan verkostoitumiseen ja uuden oppimiseen. (Laine & Gretschel & Siivonen, Hirsjärvi & Myllyniemi 2011, 93.)

Anna-Liisa Komppula teki opinnäytetyönään haastattelututkimuksen Jelmu ry:n vapaaehtoisille. Työ perustui kysymyksiin vapaaehtoisten motivaatiosta ja sitouttamisesta toimintaan sekä ideoihin ja ehdotuksiin vapaaehtoistoiminnan kehittämiseksi Jelmu ry:ssä. Menetelmänä käytettiin teemahaastattelua. (Komppula 2010, 17.)

Haastateltavat olivat eri-ikäisiä sekä toimineet vapaaehtoisina Jelmu ry:ssä eripituisia aikoja. Haastateltavat olivat tulleet mukaan toimintaan joko ystävien kautta, asiakkuuden kautta tai itse löytäneet toiminnan. Kiinnostus elävään musiikkiin, tuttavat ja ystävät sekä hyvä ilmapiiri olivat syitä miksi vastaajat olivat lähteneet mukaan toimintaan. (Komppula 2010, 24–27.)

Aktiivisuudesta kysyttäessä kaksi vastaajaa koki olevansa erittäin aktiivisia ja osallistuvansa toimintaan monta kertaa kuussa, yhdellä vastaajalla työ oli vähentänyt osallistumiskertoja ja muutama oli aktiivisesti mukana joskus enemmän ja joskus vähemmän. Hyviksi puoliksi vapaaehtoisena toimimisessa vastaajat kertoivat kanssaihmiset, toiminnan kokemisen mielekkäänä ja mielenkiintoisena, uusien asioiden näkemisen ja kokemisen, musiikin, vaikuttamaan pääsemisen, elävän musiikin tukemisen, omaehtoisuuden, oman työnsä jäljen näkemisen, yhteisöllisyyden, Jelmu-hengen sekä monipuolisuuden. (Komppula 2010, 24–27.)

Kysyttäessä mitä hyötyä muuhun elämään vastaajat ovat saaneet Jelmu ry:n kautta, he vastasivat saaneensa uuden ammatin, kontakteja ympäri Suomea, uudet ystävät, uskalluksen toimia erilaisten ihmisten kanssa, ihmisenä kasvamisen, avoimuuden ihmisiä kohtaan, suhteet, asiakaspalvelutaidot, ammattitaidon tukeminen sekä elämänkumppanin. (Komppula 2010, 24–27.)

Komppula tutki opinnäytetyössään samalla menetelmällä vapaaehtoisten motivaatiota ja sitoutumista toimintaan, eli samankaltaisia teemoja kuin tässäkin tutkimuksessa. Komppulan tutkimuksessa on saatu yhtä pieneltä vastaajajoukolta samankaltaisia vastauksia kuin tässä tutkimuksessa, mikä antaa laajemman näkökulman tutkimustuloksiin ja tukee niitä.

5.3 Vaikuttamisen mahdollisuudet toiminnassa

Vaikuttamisen mahdollisuuksista kysyttiin kysymyksellä nuorten mielipiteestä, siitä voivatko he vaikuttaa leirien ja tapahtumien sisältöön sekä miten. Nuoret kokivat voitavansa vaikuttaa leirien ja tapahtumien sisältöön paljon, koska he saavat osallistua suunnittelukokouksiin, voivat tuoda omia mielipiteitään esiin, saavat toteuttaa ohjelmaa ryhmänä, vetää erilaisia leikkejä lapsille, kertomalla ideoita ohjaajille sekä toteuttaa omia ideoitaan.

Vaikuttamisen mahdollisuuden kokemukset voidaan jakaa kuulluksi tulemiseen, luovuuteen ja toimintaan. Kuulluksi tulemista kuvastaa se, että nuoret voivat tuoda omia mielipiteitään esiin, he voivat kertoa ohjaajille ideoistaan ja he saavat osallistua suunnittelukokouksiin. Luovuuteen viittaa omien ideoiden toteuttaminen. Toimintaa kuvastavat vastaukset erilaisten leikkien vetämisestä lapsille ja ohjelman toteuttaminen ryhmänä.

Riitta Laakso selvitti opinnäytetyönään Friskis&Svettis ry:n toimijoiden tyytyväisyyttä seuran toimintaan. Toimijoiksi oli tutkimuksessa määritelty työryhmien ja toimikuntien jäsenet sekä järjestelijät ja ohjaajat. Tutkimus toteutettiin kyselylomakkeella, jolla selvitettiin vapaaehtoisten toimijoiden motivaatiota, mielipiteitä sekä tyytyväisyyttä. (Laakso, 2008, 1). Sähköisessä muodossa oleva kyselylomake lähetettiin vastaajille sähköpostilla (Laakso, 2008, 21).

Kyselylomake koostui neljästä kokonaisuudesta, joista ensimmäisessä kartoitettiin taustoja, helpoilla ja kannustavilla taustakysymyksillä, toisessa selvitettiin vastaajan mielipiteitä seuran toiminnasta, kolmannessa kysyttiin vastaajilta motivaatiosta, sisäisestä markkinoinnista ja kehittämis ehdotuksista ja neljännessä kokonaisuudessa kysyttiin vastaajilta heidän hyvinvoinnistaan ja mielipiteistään. (Laakso, 2008, 23.)

Tutkimustuloksista selvisi, että toimijat olivat tulleet mukaan urheiluseuran toimintaan, koska halusivat antaa oman panoksensa seuran toimintaan. Kysyttäessä toimijoiden mielipidettä siitä, että voivatko he riittävästi vaikuttaa seuran toimintaan, suurin osa toimijoista koki voitavansa vaikuttaa riittävästi seuran toimintaan riippumatta työtehtävistä seurassa. Vastauksista ilmeni myös, että toimijat kokivat yhteisöllisyyden melko

tärkeänä sekä he kokivat seuran antavan heille yhteisöllisyyttä, liikunnan iloa ja hyvää mieltä. Toimijoiden motivaation ja sitoutumisen taso oli vastausten perusteella hyvin korkea sekä toimijat kokivat onnistuneensa työssään. (Laakso, 2008, 27–31.)

Laakson opinnäytetyössä on myös perehdytty vapaaehtoisten vaikuttamismahdollisuuksiin, minkä takia se on vertailevaksi tutkimukseksi valittu. Laakso on myös opinnäytetyössään saanut samankaltaisia vastauksia kuin tässä tutkimuksessa, joten Laakson tutkimus myös syventää tämän tutkimuksen tuloksia.

5.4 Muita kysymyksiä

Haastattelussa kysyttiin myös muita kysymyksiä liittyen nuorten aikomuksiin jatkaa Kotkatoiminnassa pitkään, miksi he mahdollisesti lopettaisivat toimintaan osallistuminen, mikä heidän mielestään on ollut vertaisohjaajakoulutuksessa parasta, miten vertaisohjaajakoulutus on vaikuttanut nuoriin, ovatko he voineet hyödyntää vertaisohjaajakoulutuksessa saatuja taitoja muualla, millaisia vertaisohjaajia he mielestään ovat kokouksissa ja leireillä ja haluavatko he vastuuta lisää.

Kaikki haastatteluun osallistuneet nuoret aikoivat jatkaa Kotkatoiminnassa pitkään, koska he pitivät toimintaa kivana, hauskana ja mukavana. Mahdollisia syitä toimintaan osallistumisen lopettamiseksi he kertoivat jonkun suuren muutoksen elämäntilanteessa, ettei aika riitä tai kiusatuksi joutumisen.

Vertaisohjaajakoulutuksessa parasta nuorten mielestä on ollut uuden oppiminen, hyvä yhteishenki, yhdessäolo ja kaverit, tietää mitä vertaisohjaajan tulee tehdä sekä se, että tutustuu paremmin uusiin ihmisiin kun ei ole suurta ihmismassaa. Nuorten mukaan vertaisohjaajakoulutus on vaikuttanut heihin eri tavoin, kuten antanut lisää itsevarmuutta, uusia neuvoja ja keinoja toimia ryhmässä tai ryhmän kanssa, opettanut miten ryhmää vedetään, nuori huomaa toimivansa opetetulla tavalla sekä osaa katsoa, ettei tee mitään tyhmää, koska tietää että pienemmät tekevät saman perässä.

Nuoret kokivat voineensa hyödyntää vertaisohjaajakoulutuksessa oppimiaan asioita koulussa, pienten sukulaisten kanssa, kotona sekä kerhon ohjaamisessa. Nuoret ko-

kivat olevansa enemmän aktiivisia vertaisohjaajia leireillä kuin kokouksissa, mutta olivat myös valmiita tuomaan ideansa ja mielipiteensä esiin, jos kokivat sen tarpeelliseksi. Nuoret määrittelivät itsensä muun muassa pienemmistä huolehtiviksi, vastuuntuntoisiksi, auttavaisiksi ja mukaviksi vertaisohjaajiksi.

Kun nuorilta kysyttiin haluavatko he lisää vastuuta, enemmistön mielestä sitä oli juuri sopiva määrä. Nuoret kokivat, että ajan kanssa vastuuta tulee lisää sekä tekemällä sen ansaitsee. Nuorten vastauksista voidaan tulkita, että iän ja kokemuksen karttuessa vastuukin kasvaa. Ottaen huomioon, että nuoret tekevät vapaaehtoistyötä, on hyvä huomata vastuun määrän merkitys. Jos vastuuta on liikaa, niin vapaaehtoistyö alkaa tuntua työltä, koska se muuttuu liian aikaa vieväksi ja haasteelliseksi muun elämän ohella. Jos vastuuta taas on liian vähän, niin toiminta saattaa menettää mielekkyytensä, koska onnistumisen kokemuksia ei välttämättä saa vapaaehtoistoiminnasta, jossa ei ole haastetta.

6 JOHTOPÄÄTÖKSET

Johtopäätös-osuudessa tarkastellaan tutkimusaineistosta analyysin kautta saatuja johtopäätöksiä sekä tarkastellaan tutkimuksen reliabiliteettia ja validiteettia.

6.1 Motiiveista, osallisuudesta ja vaikuttamismahdollisuuksista

Motiivit vertaisohjaajakoulutukseen lähtemiselle ovat jakautuneet sisäisiin ja ulkoisiin motiiveihin. Ulkoisia motiiveja todennäköisesti selittää se, että nuoret ovat olleet mukana toiminnassa keskimäärin kuusi vuotta ja ennen vertaisohjaajakoulutusta he ovat itsekin olleet leiriläisiä ja nähneet miten vertaisohjaajat toimivat sekä tienneet vertaisohjaajuuteen liittyvistä oikeuksista ja vastuista.

Toisena selittävänä tekijänä vertaisohjaajakoulutukseen lähtemiselle voidaan nähdä niin sanottu luonnollinen siirtyminen nuoruuteen. Esimerkiksi leireillä leiriläisten ikä on noin seitsemästä ikävuodesta kahteentoista ikävuoteen. Kahdentoista ikävuoden

jälkeen voi tietenkin edelleen olla leiriläisenä, mutta yleensä kolmestatoista ikävuodesta seitsemääntoista ikävuoteen toimitaan vertaisohjaajina.

Osallisuuden nuoret kokivat itse tehtynä sekä annettuna. Heille on olemassa jo valmiiksi annettu osallistumiskanava eli he saavat kutsun suunnittelukokouksiin ja heille annetaan mahdollisuus suunnitella vaikka kokonaisen päivän ohjelma. Lisäksi he saavat itse ehdottaa ja suunnitella mahdollisia leikkejä, askarteluideoita ja iltaohjelmaa tapahtumiin ja leireille myös muuten kuin tietyn suunnittelukokouksen aikana.

Vaikuttamisen mahdollisuudet jaoteltiin kuulluksi tulemiseen, luovuuteen ja toimintaan. Nuorten omat kokemukset mahdollisuuksistaan vaikuttaa, antavat kuvan siitä, että he tulevat kuulluksi, voivat toteuttaa omaa luovuuttaan ja voivat vaikuttaa toimintaan omalla toiminnallaan, kuten leikkien vetämisellä lapsille. Nuorilla on vaikuttamiskanava suunnittelukokouksissa, mutta myös yllättäen mieleen juolahtavat ideat kuunnellaan. Nuoret siis tietävät omat vaikuttamismahdollisuutensa ja osaavat hyödyntää niitä.

Tutkimuksessa nuorten vastauksista ei noussut esiin kehittämistä vaativia asioita osallisuudessa ja vaikutusmahdollisuuksista, vaan he olivat hyvin tyytyväisiä nykyiseen tilanteeseen. Nuorten vastauksissa korostui oma ryhmä ja oman ryhmän kanssa toimiminen. Vertaisohjaajien oma ryhmä on heille tärkeä ja tästä syystä ryhmän sisäisiin rooleihin, yhteistyöhön ja yhtenäisyyteen kannattaisi kiinnittää huomiota.

6.2 Tutkimuksen reliabiliteetti ja validiteetti

Reliabiliteetti tarkoittaa aineiston käsittelyn ja analyysin uskottavuutta, arvioitavuutta sekä toistettavuutta. Uskottavuus ilmenee siitä, päädytäänkö tutkimusraportissa kuvatulla tavalla tutkimuksessa esitettyihin tulkintoihin. Arvioitavuus taas ilmenee siitä, että lukijalle tarjotaan mahdollisuus seurata tutkijan päättelyä sekä kritisoida sitä. Toistettavuus tarkoittaa sitä, että joku toinen tutkija päätyisi samoihin tulkintoihin saman aineiston ja esitettyjen tulkintasääntöjen pohjalta. (Pyörälä 2002, 4.)

Tutkimus on toistettavissa ainakin saman organisaation sisällä. Soveltuvien osien voi toistaa myös vastaavanlaisen nuorisoryhmän parissa. Tutkimus on arvioitavissa

kriittisesti sekä lukijan mahdollisuus seurata päättelyä on olemassa. Tutkimusraportissa on pyritty mahdollisimman selkeästi kuvaamaan tutkimusprosessia ja tutkimuksessa esitettyjä tulkintoja, joten tältä osin tutkimus on uskottava.

Tutkimuksen arviointi kriittisesti on mahdollista, koska raportissa on tuotu selkeästi esiin käytetyt menetelmät, aineisto, lähteet sekä haastattelurunko, joka löytyy liitteistä. Näitä voidaan arvioida kriittisesti muun muassa pohtimalla kysymysten tarkkuutta, menetelmien sopivuutta, aineiston sisältöä ja sen laajuutta sekä lähteiden sopivuutta kyseisen tutkimuksen rinnalle.

Lukijan on mahdollista seurata kirjoittajan päättelyä kronologisesti muodostetun raportin sisällä. Lisäksi raportti on pyritty kirjoittamaan siten, että sen sisältö on selkeä myös sellaiselle ihmiselle, joka ei välttämättä ole kyseiseen aiheeseen tai koko alaan perehtynyt.

Tutkimuksen uskottavuus, ainakin edelle mainitun määritelmän mukaan, täyttyy. Raportissa on esitelty kaikki mahdollinen tutkimukseen liittyvä tieto, kuitenkin niissä rajoissa ettei tutkittavien henkilöllisyys paljastu. Tutkimuksesta voisi laajemmalla haastateltavien määrällä tehdä myös vielä syvällisemmän, mikä entisestään lisäisi tutkimuksen uskottavuutta, koska silloin olisi mahdollista avata enemmän yksittäisen haastateltavan vastauksia ja kokemuksia.

Validiteetti tarkoittaa tutkimuksen yleistettävyyttä ja pätevyyttä. Validiteetti on arvio siitä, kuinka hyvin on tutkimuksessa onnistuttu tutkimaan juuri sitä ilmiötä, jota pyrittiin tutkimuksessa tutkimaan sekä pitääkö tutkimuksessa syntynyt tulkinta paikkansa myös ympäröivässä todellisuudessa. (Pyörälä 2002, 4.)

Tutkimus on yleistettävissä organisaation sisällä. Tutkimuksessa on onnistuttu suhteellisen hyvin tutkimaan sitä ilmiötä, jota pyrittiin tutkimaan, mutta syvällisempäänkin tutkimiseen olisi ollut mahdollisuus. Kysymysten muotoilu ja sisältö olisi voitu muokata vielä tarkemmaksi ja syvällisemmäksi, jolloin olisi päästy vielä enemmän pintaa syvemmälle. Tutkimuksessa syntynyt tulkinta pitää paikkansa omassa ympäristössään sekä tietyin rajauksin myös ympäröivässä todellisuudessa.

Tutkimus on siis yleistettävissä organisaation sisällä. Tällä tarkoitetaan sitä, että samanlaisen tutkimuksen voi toteuttaa eri piirijärjestössä tai useammassakin piirijärjestössä samaan aikaan. Vertaisohjaajakoulutus on kuitenkin valtakunnallinen eli kaikki vertaisohjaajakoulutuksessa olevat nuoret käyvät saman koulutuksen, vaikka asiiasällöt saattavat olla eri järjestyksessä.

Se ilmiö, jota tässä tutkimuksessa pyrittiin tutkimaan, eli vertaisohjaajaksi hakeutumisen tausta sekä vertaisohjaajien osallisuus ja vaikutusmahdollisuudet Kotkatoiminnassa, onnistuttiin tutkimaan. Toisaalta tutkimuksesta olisi saanut vielä paremman kysymysten muotoilulla sekä lisäkysymyksillä, jotka olisivat onnistuneet saamaan esiin lisätietoa ja syvyyttä antavia vastauksia.

Tutkimuksessa syntynyt tulkinta vastaa niihin aiheisiin, joita tutkimuksen alussa lähdettiin tutkimaan. Tutkimus on sidottu omaan tiettyyn organisaatioon ja tiettyyn nuorten ryhmään. Kuitenkin vastaavanlaisen tutkimuksen toteuttaminen on mahdollista esimerkiksi seurakunnissa isosten parissa. Tutkimuksen tulkinta on siis mahdollista yleistää myös jonkun toisen organisaation vastaavanlaisten nuorten ryhmän keskuudessa tai nuorille suunnatun koulutuksen sisällä.

LÄHTEET

Eskola, Jari & Suoranta, Juha 2008. Johdatus laadulliseen tutkimukseen. 8.painos. Tampere: Vastapaino.

Euroopan komissio 2011. Euroopan vapaaehtoistoiminnan teemavuosi. Viitattu 23.9.2011.

http://ec.europa.eu/news/employment/110106_fi.htm

Haataja, Joonas 2010. Motiivit projektiluontoisen vapaaehtoistoiminnan taustalla: Tuntuma Indiefestivaali. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Ammattikorkeakoulun perustutkinnon opinnäytetyö. Viitattu 5.8.2011 & 7.8.2011.

<https://publications.theseus.fi/bitstream/handle/10024/13629/Joonas-Opinnaytetyo.pdf?sequence=1>

Hirsjärvi, Sirkka & Remes, Pirkko & Sajavaara, Paula 2000. Tutki ja kirjoita. 5.painos. Helsinki: Tammi.

Horelli, Liisa & Sotkasiira, Tiina & Haikkola, Lotta 2004. Nuoret uuden osallistumiskulttuurin tienraivaajina. Teoksessa Paakkunainen, Kari (toim.) 2004. Nuorten ääni ja kunnantalon heikko kaiku. Nuoret kunnallisessa demokratiassa ja paikallisissa vaikuttajaryhmissä. Helsinki: Edita.

Internetix opinnot 2011. PS4- Motivaatio, tunteet ja älykästoiminta. Ulkoinen ja sisäinen motivaatio. Viitattu 28.8.2011 & 29.8.2011.

http://opinnot.internetix.fi/fi/materiaalit/ps/ps4/01_motiivit_ja_motivaatio/04_1.4_ulkoinen_ja_sisainen_motivaatio?C:D=gjs0.e7SF&m:selres=gjs0.e7SF

Komppula, Anna-Liisa 2010. Kahvia ja onnistumisen kokemuksia – Vapaaehtoistyö ja sen motiivit Jelmuryssä. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Ammattikorkeakoulun perustutkinnon opinnäytetyö. Viitattu 14.8.2011 & 16.8.2011.

<https://publications.theseus.fi/bitstream/handle/10024/21626/Komppula-Anna-Liisa.pdf?sequence=1>

Laakso, Riitta 2008. Vapaaehtoistyöntekijän motivaatio ja sisäinen markkinointi Friskis&Svettis ry:ssä. Metropolia Ammattikorkeakoulu. Ammattikorkeakoulun perustutkinnon opinnäytetyö. Viitattu 8.8.2011 & 9.8.2011.

<https://publications.theseus.fi/handle/10024/1360>

Laakso, Tiina & Äikää-Torkkeli, Sari (toim.) 2006. Osallisuudella onnistumiseen. Loppuraportti Nuorten osallisuushankkeesta Loimaan seutukunnassa. Turku: Turun ammattikorkeakoulu.

Laakso, Tiina 2006. Loimaan seutukunnan nuorten osallisuuskäsitykset. Teoksessa Laakso, Tiina & Äikää-Torkkeli, Sari (toim.) 2006. Osallisuudella onnistumiseen. Loppuraportti Nuorten osallisuushankkeesta Loimaan seutukunnassa. Turku: Turun ammattikorkeakoulu, 11- 35.

Laakso, Sofia & Gretschel, Anu & Siivonen, Katriina & Hirsjärvi, Irma & Myllyniemi, Sami 2011. Toiminnan motiivit. Teoksessa Määttä, Mirja & Tolonen, Tarja (toim.) 2011. Annettu, otettu, itse tehty. Nuorten vapaa-aika tänään. Helsinki: Hakapaino, 92–109.

Lehtonen-Inkinen, Pirjo 2010. ”Vapaaehtoistyö palkitsee vaivan moninkertaisesti”: Kysely Suomen Lähetysseuran vapaaehtoisille. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Ammattikorkeakoulun perustutkinnon opinnäytetyö. Viitattu 11.8.2011 & 12.8.2011.

<https://publications.theseus.fi/bitstream/handle/10024/13112/Lehtonen-Inkinen%20Pirjo.pdf?sequence=1>

Nuorten Kotkien Keskusliitto 2011a. Etusivu. Viitattu 8.7.2011.

<http://nuoretkotkat.fi/sivut/index.php>

Nuorten Kotkien Keskusliitto 2011b. Toiminta. Viitattu 8.7.2011.

<http://nuoretkotkat.fi/sivut/index.php?p=106>

Nuorten Kotkien Keskusliitto 2011c. Historia. Viitattu 11.7.2011.

<http://nuoretkotkat.fi/sivut/index.php?p=122>

Nuorten Kotkien Keskusliitto 2011d. Keskusliitto. Viitattu 12.7.2011.

<http://nuoretkotkat.fi/sivut/index.php?p=121>

Nuorten Kotkien Keskusliitto 2011e. Kotkaliikkeen organisaatiotasot ja niiden tehtävät. Viitattu 14.7.2011.

<http://nuoretkotkat.fi/sivut/index.php?p=134>

Nuorten Kotkien Keskusliitto 2011f. Piirijärjestöjen toiminta. Viitattu 14.7.2011.

<http://nuoretkotkat.fi/sivut/index.php?p=119>

Paakkunainen, Kari 2004. Johdanto: Kohtaavatko nuorten odotukset ja perinteiset poliittiset instituutiot paikallistasolla? Teoksessa Paakkunainen, Kari (toim.) 2004. Nuorten ääni ja kunnantalon heikko kaiku. Nuoret kunnallisessa demokratiassa ja paikallisissa vaikuttajaryhmissä. Helsinki: Edita.

Pyörälä, Eeva 2002. Johdatus laadullisen tutkimuksen metodologiaan. Viitattu 17.8.2011.

<http://www.valt.helsinki.fi/yleope/kvali/kvali1.pdf>

Varsinais-Suomen Nuoret Kotkat Piirijärjestö ry 2011a. Kotkakerhot. Viitattu 15.7.2011.

<http://www.vsnk.fi/11>

Varsinais-Suomen Nuoret Kotkat Piirijärjestö ry 2011b. Etusivu. Viitattu 22.7.2011

<http://www.vsnk.fi/>

Veijonaho, Outi 2006. Vertaisohjaajan koulutuspaketti. CD.

LIITTEET

Haastattelurunko

1. Kauanko olet ollut mukana Kotkatoiminnassa?
2. Mikä on suurin syy viihtymiseesi Kotkatoiminnassa?
3. Aiotko olla mukana Kotkatoiminnassa pitkään? Miksi tai miksi et?
4. Jos päättäisit lopettaa toimintaan osallistumisen, mikä olisi todennäköisin syy?
5. Miksi haluat/halusit vertaisohjaajaksi?
6. Mikä on ollut vertaisohjaajakoulutuksessa kaikkein parasta?
7. Miten vertaisohjaajakoulutus on vaikuttanut sinuun?
8. Oletko voinut hyödyntää koulutuksessa saamiasi taitoja myös muualla?
9. Millainen vertaisohjaaja olet leireillä ja kokouksissa?
10. Voitko mielestäsi vaikuttaa leirien ja tapahtumien sisältöön? Miten?
11. Millaiset kokemukset antavat sinulle hyvän mielen?
12. Saatko osallistua mielestäsi riittävästi toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen?
13. Haluaisitko lisää vastuuta?
14. Onko mielessäsi jotain, jonka haluat tuoda esille?

HYVÄ KOTIVÄKI!

Olen Humanistisen ammattikorkeakoulun kolmannen vuoden yhteisöpedagogi(AMK) -opiskelija Terhi Suomi ja toteutan kesäleirillä haastattelututkimuksen vertaisohjaajakoulutuksessa oleville sekä jo vertaisohjaajakoulutuksen suorittaneille nuorille. Haastattelututkimuksen tarkoituksena on saada lisätietoa vertaisohjaajina toimivien nuorten kokemuksista Nuorten Kotkien toiminnan kehittämiseksi.

Haastateltavien tietoja käsitellään luottamuksellisesti ja heidän henkilöllisyytensä ei paljastu tutkimuksen missään vaiheessa. Haastateltava saa itse valita nauhoitetaanko haastattelu vai kirjoitetaan se paperille. Nauhoitettu aineisto tuhotaan heti sen läpikäynnin jälkeen.

Tutkimukseen osallistujilta tai heidän huoltajiltaan pyydetään lupa, että lapsi/nuori voi osallistua haastattelututkimukseen.

Pyydän Teitä palauttamaan tämän kirjeen Teidän allekirjoittamana vastauskirje-kuoressa järjestösihteerille. Kiitos!

Ystävällisin terveisin Terhi Suomi, yhteisöpedagogi(AMK) – opiskelija

Lisätietoja: terhi.suomi@humak.edu

Lapsen nimi: _____

Saa osallistua: Kyllä Ei

Huoltajan allekirjoitus: _____